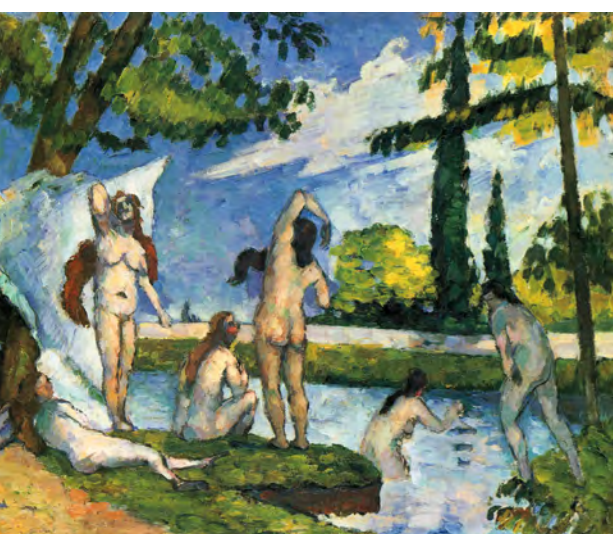

1. A festmény Dévényi Iván lakásában

2. Paul Cézanne: Füüdözök, 1874-1875
Metropolitan Museum of Art, New York

CZIGÁNY DEZSŐ (1883-1938)

Kettős női akt (Kettős akt, Füüdözök), 1920 körül | *Double Female Nude (Double Nude, Bathing), around 1920*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 54,5x37 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Czigány

Kezdő ár | Starting price: 1 200 000 Ft / 3 636 EUR
Becsérték: 2 000 000 – 3 000 000 Ft
Estimated value: 6 061 – 9 091 EUR

KIÁLLÍTVÁ | EXHIBITED:

- Tiszteletadás Czigány Dezsőnek. Czigány Dezső magángyűjteményben lévő képeinek kiállítása. Hazafias Néprfront VI. ker. Bizottsága Klubja, Budapest, 1976. május 28.– június 19. (kat. sz. n.)
- Dévényi Iván műgyűjteménye. Múzeumi Képtár, Győr, 1977. (kat. sz. n.)

KIÁLLÍTVÁ ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

- Az esztergomi Dévényi Gyűjtemény kiállítása. Balassa Bálint Múzeum, Esztergom, 1983. (katalógus: 65.)
- 20. századi magyar művészet Dévényi Iván gyűjteményéből. Kassák Emlékmúzeum és Archívum, Budapest, 1993. október 9. – december 5. (katalógus: 36.)

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVÁ | PRESUMABLY EXHIBITED:

- A "Helikon" IV. kiállítása. Budapest, 1922. május (katalógus: 13. vagy 19.)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- Rum Attila: Czigány Dezső. Magánkiadás, Budapest, 2004. (123. kép)
- A Dévényi Gyűjtemény, Szerk. Virág Judit – Törő István, Mű-Terem Galéria, Budapest, 2006. 15.

Az akt és a csendélet az a két festészeti műfaj, mely politikai, vallási és így ideológiai mentességénél fogva, minden korban a legalkalmasabbnak bizonyult, hogy az alkotó csak és kizárólag művészi problémákra koncentrálva hozhassa létre művét. „...a ruhátlan alak ábrázolása az emberiség egész művészeti gyakorlatának mindig a fő problémája és a fő tárgya volt. Az emberi akt tanulmányozásán kezdődik és az általa megszerzett tudás fölhasználásával végződik minden művészet. S ahány kor, annyiféle szemszögből és irányból nézi az aktot, s annyiféle felfogás keretében igyekszik a rajta szerzett tanulságokat értékesíteni. De abban az egyben valamennyi megegyezik, hogy számukra a ruhátlan emberi alak a sűrített 'természet', vagyis a művészi kifejeznievaló leggazdagabb és legváltozatosabb területe; őshazája a forma és a vonal probléma-lehetőségeinek, összegükben: a tömeg fogalmának, s kimeríthetetlen vadászterülete a mozdulat változatainak” – fejtette ki Elek Artúr műkritikus e gondolatot 1925-ben, a művész most aukcióra kerülő, gyönyörű kettős női aktjának születését nem sokkal követően.

Czigány Dezső 1920 körül végletekig letisztult, statikus nyugalmú aktábrázolások sorozatában gondolta tovább a Nyolcak körében szerzett tapasztalatait és a francia fauves festészet eredményeit. Bár korábban és később is foglalkoztatta a ruhátlan női test látványának festői megfogalmazása, – 1915-ben egy aktjával elnyerte az Erzsébetvárosi Kaszinó ötszáz koronás díját – ismert aktjainak felét ekkor, 1920 körül festette. A sötét tájképi háttérből kivilágító ruhátlan nőalakok, szinte kivétel nélkül vízparton, füüdözés közben kerültek ábrázolásra. A témaválasztást Czigány Cézanne művészete iránti feltétlen tisztelete határozta meg. Követendő példaként állt előtte a francia mester híres Füüdözök-ciklusa. Rajzában fegyelmzett, szerkezetében szigorú aktjait, elsősorban szobrászi, plasztikus formáltságuk különbözteti meg Cézanne azonos témájú alkotásaitól. Bálint Aladár így fogalmazta meg Czigány ekkori művészetének legfőbb erényét: „Klasszikus latin felírások, négy soros versek tömörségét juttatják eszünkbe e képek, hol néhány alapszínbe sűrítette össze a művész a természettel folytatott párbeszédének eredményeit.”

RUM ATTILA

